

הצורך לבעלי-התשובה בציונות Why Ba'alei T'shuva Davka Shouldn't Become Anti-Zionists!

1. אגרות הראיה ב, סי' שעח, עמ' לו-לז

ב"ה, ראש חדש אלול תרע"א.

א. כתיבה וחתימה טובה, לכבוד ידידי, שוכן משכן לבבי, הרב המאוה"ג, אוצר נחמד, דשן ושמן, מוהרי"מ חרל"פ שליט"א, אבד"ק "שערי חסד" בעיקו"ת ירושת"ו... ורב שלוי, עדי עד.

ב. שמחתני ידי"נ בדבריך היקרים, שבאגרתו החמודה, ומאד חשקה נפשי להשתעשע עמך באריכות-דברים בדברי חמד שעשועים, משעשועי עליון, שהנשמה נהנית מהם, ומוסיפה אור ועצמה בהגיונם. אבל עודני מוקף מניעות, מלמלא את כל חשק לבי, ואנקוט בידאי כל-דהו, עד אשר ירחיב ד' לנו, ובאור חסדו נוכל ללכת במרחב, בחקרי לב גדולים מאירי עין ומשיבי נפש, ויספו ענוים בדי שמחה.

ג. ע"ד **אגרת התשובה**, גדולה מאד היא תשוקתי לזכות להכינה ולסדרה כראוי,¹ אבל לפי ערך גדולת הענין כן **רבו המניעות**. ביחוד קשתה עלי מאד ההסברה והכיוון אל השערה, עד כמה **להנמיך רזי עולם** והיכן הוא הגבול של "למכסה עתיק". אל ד' ויאר לנו בדרכו דרך הקודש.

ד. ביסוד הכל צריכה לבא ההסברה הכללית של **בטחון התשובה**, ועוצם השלוח, ושמחת-עז, שצריכה להיות מתלבשת הנפש של כל איש אשר אור התשובה מאיר בנשמתו, ולכוין עם זה לבאר איך שמחת-אמת זאת ונועם זיו קודש זה **איננו מפר יראה**, חלילה... אדרבא עוד הוא מרבה את הכח התמציתי של הזהירות והזריזות הנשמטית. ועם זאת, הגדולה העליונה של בהיקות חסד אור קדמון ממלאת את כל חדרי הנשמה בטחה עצומה, עד שבגבורה נאמנה ובכל מלא-הנשמה יוצאת **שירת-קודש** מקורית, האומרת בהדר וחיים מלאים: "הסולח לכל עוניכי, הרופא לכל תחלואיכי, הגואל משחת חייכי, המעטרכי חסד ורחמים, המשביע בטוב עדיך, - תתחדש כנשר נעוריכי" (תהלים קג, ה), **והבטחון** הולך ומתגבר, והשמחה והצהלה וזיו-עדנים הולך ומתרבה, עד שהנשמה מתחילה להרגיש בהרגשה זכה פנימית ועדינה, איך כל הזדונות, לכל מדרגותיהם, וק"ו השגגות לכל מיניהן, **מתהפכים לזכיות** גמורות, ורכוש גדול ועושר רב מתגלה מחוך אוצרות חושך, "ונפשי תגל בד' תשיש בישועתו, וכל עצמותי תאמרנה: ד', מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגזלו"...

ה. הדעה מתעלה עד לרומי עז, של עולם עליון, עולם שרשי ההויות בצורתם האצילית, בנעמם העליון, ומהלך הסיבוב של כל דבר חטא ועון מתחיל, ע"י התעלות הרצון לטוב ולקודש ד', ללכת באורח חיים, המסבב ברכה ושמחת עולמים, בכל היצור כולו... והכל פותח שירה, שירת אדם הראשון, בכחה של תשובה, **מזמור שיר ליום חשבת**: "כי שמחתני ד' בפעלך במעשי ידיך ארנן"... ודוקא להובילם **בשמחות** וגיל, בלא שום דרך עוצב וברוח עז וגבורת רעם, במסילות-קודש סלולות ומסוקלות, בכח התגלות ניצוצי אורות של **יום גאולה**, המתגלה לנו בכל עת, בארץ החיים, ע"י **קץ המגולה** של הרי **ישראל הנעבדים ונזרעים**, הנושאים פרי וענף לעם ד' אשר דרשוהו, - לברר כל אלה באופן מספיק צריך זמן הגון ופנוי, כדי לסלק את כל יתדות הדרכים ולהוציא את האור הגנוז בכל המחשכים הפרטיים, שעדיין איני מוצא לעת-עתה את היכולת לזה.

ו. **ואם יבא אדם לחדש דברים עליונים בעסקי התשובה בזמן הזה, ואל דברת קץ המגולה ואור הישועה הזרוחה לא יביט, לא יוכל לכוין שום דבר לאמתתה² של תורת אמת.** כי כל זמן מאיר בתכונתו, ועצת ד' אשר יעץ, להחל אור גאולה, מעולפת במטמוני מסתרים, כמו שאנו רואים בעינינו, ומוקפת בהמון נגעים של עניי הדעת סובלי חלאים רוחנים, - ודאי לא יועילו כל חשבונות, העולים בלב אדם שמחשבותיו הבל, נגד **עצת ד' העליונה אשר דבר טוב על ישראל**, לכוין אור גאולה ודרך חיים לשאר עמו, העתידים להיות כולם שבי פשע, וכל חולשת נפש, פחדנות, רפיון-רוח ומוגת-לבב,

¹ הקדמה לאורות התשובה (בין תרע"ב-תרע"ד): זה כמה אני נלחם מלחמה פנימית ורוח חזקה דוחפת אותי לדבר על דבר התשובה, וכל רעיונותי רק בה הם מרוכזים. התשובה היא תופסת את החלק היותר גדול בתורה ובחיים, עליה בנויות כל התקוות האישיות והצבוריות, היא מצות ד' שהיא מצד אחד קלה שבקלות, שהרי הרהור תשובה הוא כבר תשובה (ע"פ קידושין מט:), ומצד אחד הרי היא קשה שבקשות, שלא יצאה עדין אל הפועל במלואה בעולם ובחיים.

² הגר"א, שה"ש ג, ז, ע"פ תוס', ב"ב ח: "זה דיין שדן דין אמת [הכרת המציאות] לאמתו [עמדת התורה כלפי מציאות זו]".

כליל יחלוף, ורוח מעודד, ממלא חיי ישע וענג ד' בגודל לבב ורוחב דעה והגיון עז, יקח את מקומו בכל הלבבות הנגשים אל ד' בהר הקודש, להצמיח פדות, בהכשרת החיים, לאומץ אלהי המבשר צבא רב של יצירת נפשות מוכנות לעבודת גאולה וישועת אמת, ההולכות מחיל אל חיל בגבורות ישע ימין עליון.

2. **הראי"ה קוק, אורות התשובה ה, ג- העולם מוכרח** הוא לבא לידי תשובה שלמה. אין העולם דבר עומד על מצב אחד כי-אם הולך הוא **ומתפתח**, וההתפתחות האמתית השלמה מוכרחת היא להביא לו את הבריאות הגמורה, החמרית והרוחנית, והיא תביא את אור חיי התשובה עמה.

3. **רמח"ל, דעת תבונות, עמ' 43-** כל יום ויום שעובר נמצא העולם קרב יותר על שלמותו, ולא עוד אלא יש לקב"ה סיבות שונות בעומק עצתו ומגלגל גלגולים תמיד להביא את העולם אל השלמות הזאת.

4. **קהלת יב, ז- (ז) וְיָשֶׁב הָעֶפְרַיִם עַל הָאֲרֶזֶץ כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱ-לֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה.**

5. **מהר"ל, נתיבות עולם ב, נתיב התשובה-** דע לך כי התשובה היא לאדם מצד כי האדם נברא בהתחלתו בלא חטא, **וכאשר הוא שב אל הש"י אז האדם חוזר אל התחלתו**, ומפני זה ראוייה התשובה להביא רפואה לעולם כי הרפואה גם כן שהוא שב להיות כבתחלה. וכאשר בני אדם עושים תשובה וחוזרים אל התחלתם, העולם ג"כ חוזר אל התחלתו לתקן כל קלקול שהוא בעולם, ולפיכך אמר גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם כאשר העולם מתדבק בהתחלתו והבן זה.

6. **הראי"ה קוק, אורות התשובה ה, ד-** רוח התשובה **מרחף בעולם** והוא נותן לו את **עיקר צביונו** ודחיפת התפתחותו, ובריח בשמיו הוא מעדן אותו ונותן לו את כל כשרון יפיו והדרו.

7. **הראי"ה קוק, אורות התשובה ה, ו-** מבלעדי מחשבת התשובה, מנוחתה **ובטחונה**, לא יוכל האדם למצוא מנוח, והחיים הרוחניים לא יוכלו להתפתח בעולם. החוש המוסרי תובע מהאדם את הצדק והטוב, את השלמות, - והשלמות המוסרית כמה רחוקה היא מהאדם להגשימה בפועל, וכמה כחו חלש לכוון מעשיו אל הטוהר של אידיאל הצדק הגמור! **ואיך ישאף אל מה שאיננו ביכלתו כלל? לזאת התשובה היא טבעית** לאדם, - והיא משלימתו. אם האדם עלול תמיד למכשול, להיות פוגם בצדק ובמוסר, אין זה פוגם את שלמותו, מאחר שעיקר יסוד השלמות שלו היא **העריגה והחפץ הקבוע אל השלמות**. והחפץ הזה הוא יסוד התשובה, שהיא מנצחת תמיד על דרכו בחיים ומשלימתו באמת.

8. **אורות הקודש ב, עמ' תקכא- העליות והירידות הן תדיריות**, במצב האדם היחיד, ובמצב העולם בכללו, ומכל מקום התנועה **בכללה היא תנועת עליה** וביסוס. וחילופי המצב אפילו בעת ירידה גדולה אין להם כי אם ערך של מילוי הירח ומיעוטו, או זוטו של ים ונסיגתו, או הנשימה הפנימית, המשיבה את הרוח אל תוכיותו של החי, והחיצונית, הדוחפת אותו מתוכו, או הערות והשינה, שאף על פי שהם נראים כהפכים מכל מקום שניהם יחד הם מחוללי החיים השלמים.

9. **אורות התשובה- טו, י-** ... והתשובה הראשית, שהיא מאירה את המחשכים מיד, היא שישוב האדם **אל עצמו**, אל שורש נשמתו, ומיד ישוב אל, הא-להים, אל נשמת כל הנשמות, וילך ויצעד הלאה מעלה מעלה בקדושה ובטהרה. ודבר זה נוהג בין באיש יחידי, בין בעם שלם, בין בכל האנושיות...

10. **אורות הקודש ב, עמ' תקלח-** מהלך המחשבה של **ההתפתחות, שנתפרסמה** בכל השדרות, לרגלי למודי הטבע החדשים, עשתה מהפכה רבה, בחוג המחשבות הרגילות. לא אצל יחידי הסגולה, בעלי הדעה וההגיון, שמעולם הסתכלו בסדרי השתלשלות דרגאים, אפילו בהווה הרוחנית...

11. **מסכת סנהדרין, צח ע"א-** ואמר רבי אבא: **אין לך קץ מגולה מזה** שנאמר +יחזקאל ל"ו, ח+ ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל (כי קרבו לבוא) וגו'. [רש"י: כשתתן ארץ ישראל פריה בעין יפה אז יקרב הקץ, ואין לך קץ מגולה יותר].